

คำวินิจฉัยของ นายชวน สายเชื้อ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๑-๕๒/๒๕๔๗

วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๗

**เรื่อง ประธานรัฐสภาส่งความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก
วุฒิสภา**

ประธานรัฐสภาส่งความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยนายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ กับ
คณะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๕ คน ขอให้ประธานรัฐสภาใช้อำนาจตามมาตรา ๒๖๖
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ว่ามติของคณะกรรมการ
การเลือกตั้งดังกล่าว เป็นมติที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

ต่อมา นายเด่น โต๊ะมีนา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน
๑๐๓ คน ได้มีหนังสือถึงประธานรัฐสภา เพื่อขอให้ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ว่ามติของคณะกรรมการ
การเลือกตั้งดังกล่าวเป็นมติที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ เช่นเดียวกัน

ข้อเท็จจริงปรากฏตามเอกสารที่ประธานรัฐสภาส่งมาว่า ผู้ร้องทั้งสองมีความเห็นตรงกันว่า มติของ
คณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ในเรื่องดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรทุกคน และก่อให้เกิดปัญหาโดยแท้แก่ทางความคิดอย่างรุนแรงโดยมีความเห็นแตกต่างกัน
เป็นสองฝ่าย คือ

ฝ่ายแรก ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมีความเห็นว่า

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๑๕
วรรคสี่ บัญญัติยกเว้นเรื่องคุณสมบัติต่างๆ ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาขึ้นไว้เพื่อ
เชื่อมต่อระหว่างบุคคลผู้ทำหน้าที่จากรัฐธรรมนูญเก่ามาสู่องค์กรตามรัฐธรรมนูญใหม่ เช่น ยกเว้น
เรื่องอายุไม่ต้องถึง ๔๐ ปี ยกเว้นเรื่องคุณวุฒิการศึกษาไม่ต้องจบปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ยกเว้นข้อห้าม
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาเป็นนายกรัฐมนตรี เป็นต้น จึงเป็นเพียงการรับรององค์กร
สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้าย

โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ ดังนั้น จึงไม่ถือว่า สมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันเป็นสมาชิกวุฒิสภาราชรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ดังนั้น สมาชิกวุฒิสภาซึ่งทำหน้าที่อยู่ในปัจจุบันสามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาราชในครั้งแรก ซึ่งจะเกิดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๓ ได้ แต่ต้องมีคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๒๕ เช่น มีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า ๔๐ ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง มีคุณวุฒิการศึกษามาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาราชได้ แต่จะต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง และต้องไม่เป็นสมาชิกของพระองค์การเมืองตามมาตรา ๑๒๖ (๑) (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

ฝ่ายที่สอง มีความเห็นว่า

มติของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ว่าสมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันมิใช่เป็นสมาชิกวุฒิสภาราชตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ จึงมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาราชต่อไปได้ ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันสามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาราชได้ แต่ต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งและต้องไม่เป็นสมาชิกพระองค์การเมืองตามมาตรา ๑๒๖ (๑) (๒) จึงเท่ากับเป็นการรับรองว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ แต่สมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันมิได้เป็นสมาชิกวุฒิสภาราชตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มติดังกล่าวไม่ชอบด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในชุดปัจจุบันต้องเลี่ยงสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาราชที่จะมีขึ้นครั้งแรกตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ วรรคสอง และวรคสาม รับรองสมาชิกภาพของสมาชิกทั้งสองสภาราชไว้ ทำงานองเดียวกันจึงควรนิจฉัยไปในทำงานองเดียวกันว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาราชต่อไปด้วย เช่นเดียวกับสมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบัน

ประธานรัฐสภาพิจารณาเหตุผลดังกล่าวแล้วเห็นว่า เป็นเรื่องข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ดังนั้น เพื่อเป็นการยุติปัญหาข้อด้วยกันอย่างรุนแรงระหว่างองค์กร ซึ่งหาก

ไม่มีคำวินิจฉัยชี้ขาดอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อกำลังของประเทศได้ จึงอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๖ เสนอเรื่องพร้อมความเห็นดังกล่าวมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการต่อไปตามข้อ ๑๐ ของข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยมีคำสั่งให้รวมการพิจารณาคำร้องทั้งสอง เพราะเห็นว่า ความเห็นของสมาชิกสภาพแทนรายภูมิทั้งสองคณะมีข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายอย่างเดียวกัน และได้ส่งสำเนาคำร้องดังกล่าวให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในการประชุมครั้งที่ ๔๕/๒๕๔๒ (๑๙๗) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒ โดยมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า

๑. สมาชิกวุฒิสภาซึ่งทำหน้าที่อยู่ในปัจจุบัน สามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในครั้งแรก ซึ่งจะเกิดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๓ ได้ แต่ต้องมีคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๒๕ กล่าวคือ ต้องมีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า ๔๐ ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

ส่วนข้อห้ามมาตรา ๑๒๖ (๓) เรื่องการเป็นหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้มาก่อนการรับสมัครรับเลือกตั้งนั้น เห็นว่านำมาใช้บังคับยังไม่ได้ เพราะสมาชิกวุฒิสภาชุดนี้ไม่ใช่สมาชิกวุฒิสภาร่วมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

๒. สำหรับสมาชิกสภาพแทนรายภูมิชุดปัจจุบัน มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้แต่จะต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาพแทนรายภูมิมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง และต้องไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมือง ตามมาตรา ๑๒๖ (๑) (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

การรับวินิจฉัย

ปัญหาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องดังกล่าวเพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้หรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศไทย บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย”

ในการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยมีมติที่จะกำหนดระเบียบในการเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เป็นอำนาจหน้าที่อันเป็นอิสระของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ ในฐานะองค์กรตามรัฐธรรมนูญ จึงมีความเห็นโดยแบ่งว่าไม่อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะไปพิจารณาвинิจฉัย

อย่างไรก็ได้ข้าพเจ้าเห็นว่า องค์กรตามรัฐธรรมนูญต่างๆ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง สภาพัฒนารายภูร วุฒิสภาฯ ล้วนแต่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่ทำหน้าที่ตามกฎหมายโดยอิสระ แต่ต้องดำเนินการอยู่ในกรอบรัฐธรรมนูญ

ในหลายกรณีที่มีการส่งเรื่องมาสู่ศาลรัฐธรรมนูญ ก็มีการพิจารณาвинิจฉัยในเรื่องอำนาจในการรับฟังนิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญว่าบทบัญญัติของกฎหมายเท่านั้นที่อยู่ในอำนาจที่ศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัย ความชอบหรือไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือรวมทั้งบทบัญญัติของกฎ หรือข้อบังคับ (รวมทั้งระเบียบ) ด้วย ความเห็นในเรื่องนี้ของศาลรัฐธรรมนูญยังไม่มีข้อยุติ โดยฝ่ายหนึ่งเห็นว่าศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาVINIJZHAYA ที่เป็นบทบัญญัติของกฎหมายเท่านั้น สำหรับบทบัญญัติของกฎ หรือข้อบังคับ และประกาศต่างๆ อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองที่จะมีขึ้นตามรัฐธรรมนูญ

ข้าพเจ้าเห็นว่าบทบัญญัติของกฎหมายและของกฎหรือของข้อบังคับ และประกาศต่างๆ ที่ออกตามกฎหมายหากเป็นปัญหาเกี่ยวกับกรณีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ย่อมอยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาVINIJZHAYA

ศาลอื่นๆ รวมเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานต่างๆ มีอำนาจหน้าที่ในการใช้และปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ต้องระมัดระวังมิให้มีการดำเนินการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และอำนาจในการที่จะวินิจฉัยหรือพิพากษารายการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับนั้น ศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรเดียวที่มีอำนาจ หลักการนี้เป็นหลักการในประเทศไทยที่มีศาลรัฐธรรมนูญ

กรณีนี้ เป็นกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติ และต่อมามาได้ประกาศใช้ “ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (ราชกิจานุเบกษา เล่มที่ ๑๖ ตอนที่ ๙๔ ก. วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๒)” กำหนดในส่วนที่เกี่ยวกับผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา ในข้อ ๓๔ (๒) ว่า “... (๒) เป็นสมาชิกสภาพัฒนารายภูรหรือเคยเป็นสมาชิกสภาพัฒนารายภูรและพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาพัฒนารายภูรมาแล้วยังไม่เกินหนึ่งปีนับถ้วนวันสมัครรับเลือกตั้ง...”

สมาชิกสภาพัฒนารายภูรดีบัจจุบัน จำนวน ๕๕ คน และต่อมาก็ ๑๐๓ คน ได้มีความเห็นโดยแบ่งว่า นิติและข้อกำหนดในระเบียบดังกล่าวข้างต้นไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ และได้เสนอความเห็นโดยแบ่งนี้ต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาVINIJZHAYA ประธานรัฐสภา

เห็นว่าเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งดีความรู้ธรรมนูญระบบท่อสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

กรณีจึงเป็นปัญหาโดยແย়งเกี่ยวกับมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการตีความบทบัญญัติรู้ธรรมนูญที่ต้องการคำวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวชอบด้วยรู้ธรรมนูญหรือไม่

ความเห็นโดยແย়งอีกประการหนึ่งมักจะอ้างว่า ยังเป็นเพียงความคิดเห็นขัดແย়งที่หารือมาอย่างไม่มีข้อพิพาทเกิดขึ้นถึงขั้นที่ศาลรู้ธรรมนูญจะต้องรับพิจารณาในวินิจฉัย นับว่าเป็นปัญหาโดยແย়งในขั้นตอนการลงมติรับหรือไม่รับวินิจฉัยของศาลรู้ธรรมนูญเสนอรวมทั้งกรณีนี้ด้วย นั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเกี่ยวกับปัญหาในประเด็นนี้รู้ธรรมนูญกำหนดสาระสำคัญของเรื่องที่จะเข้าสู่การพิจารณาในวินิจฉัยໄວ่โดยกำหนดผู้มีสิทธิเสนอ สาระสำคัญของเรื่อง และหากพิจารณาถึงถ้อยคำในมาตรา ๒๖๖ ที่ใช้ว่า “หากกรณีมีปัญหา” กรณีนี้ก็เป็นการเพียงพอที่ศาลรู้ธรรมนูญจะพิจารณาในวินิจฉัยได้แล้ว

กรณีเดียวกันนี้คณะกรรมการการเลือกตั้งเคยหารือมาอย่างศาลรู้ธรรมนูญแล้วแต่ในขั้นตอนนั้นศาลรู้ธรรมนูญไม่รับวินิจฉัย (กรณีคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๔๒ ๗/๒๕๔๒ ๘/๒๕๔๒)

บัดนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติและประกาศใช้เป็นระเบียบฯ แล้ว และได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยແย়งมติดังกล่าว กรณีจึงมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรู้ธรรมนูญ คือคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้ว หากศาลรู้ธรรมนูญไม่รับวินิจฉัยจนถึงกับมีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาขึ้น เมื่อเกิดกรณีฟ้องร้องแล้วศาลรู้ธรรมนูญจะจึงจะรับพิจารณาในวินิจฉัยก็อาจจะเกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติ ส่วนรวมได้

กรณีจึงต้องด้วยมาตรา ๒๖๖ ของรู้ธรรมนูญ ศาลรู้ธรรมนูญจึงมีอำนาจรับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาในวินิจฉัยได้

การวินิจฉัย

บทบัญญัติรู้ธรรมนูญที่เกี่ยวกับประเด็นปัญหานี้ได้แก่ มาตรา ๑๒๖ (๒) และบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๑๕ วรรคสี่

มาตรา ๑๒๖ บัญญัติว่า “บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา

(๑) เป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพระองค์เมือง

(๒) เป็นสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร หรือเคยเป็นสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรและพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาพแทนราษฎรมาแล้วยังไม่เกินหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

(๓) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ในอายุของวุฒิสภาราวก่อน การสมัครรับเลือกตั้ง

(๔) เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๑๐๙ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) หรือ (๑๔)"

บทเฉพาะกาล มาตรา ๓๑๕ บัญญัติว่า "นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้สภาพผู้แทน รายภูรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ ทำหน้าที่สภาพผู้แทน รายภูรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ ทำหน้าที่วุฒิสภารตามรัฐธรรมนูญนี้ จนถึงวันที่ครบสี่ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภารตามวรรคห้า (๑) หรือวันเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภารตามวรรคห้า (๒) แล้วแต่กรณี"

ให้สมาชิกสภาพผู้แทนรายภูรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นสมาชิก สภาร่างกฎหมายบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้อยู่ต่อไปจนครบอายุของสภาพผู้แทนรายภูร หรือเมื่อ มีการยุบสภา หรือเมื่อสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๒๓ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิก สภาร่างกฎหมายว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ให้สภาพผู้แทนรายภูรประกอบด้วยสมาชิกสภาพผู้แทนรายภูร เท่าที่มีอยู่

ให้สมาชิกวุฒิสภารซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นสมาชิกวุฒิสภารตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้จนกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภารจะสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ หรือสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภารสิ้นสุดลงตาม มาตรา ๓๒๓ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภารว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ให้วุฒิสภาร ประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภารเท่าที่มีอยู่

มิให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๑๐๗ (๓) มาตรา ๑๑๙ (๑) มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๕ (๑) และ (๓) มาตรา ๑๒๖ (๒) และ (๓) มาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๓๐ และมาตรา ๑๓๔ มาใช้บังคับกับ สมาชิกสภาพผู้แทนรายภูรตามวรรคสองและสมาชิกวุฒิสภารตามวรรคสาม

ในกรณีที่มีเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภารตามวรรคสามสิ้นสุดลงพร้อมกันทั้งหมดให้ดำเนินการ ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภารตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ในการwarek ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาล้วนสุดลงเมื่อครบสี่ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งให้ดำเนินการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันก่อนวันครบสี่ปี ในกรณีเช่นนี้ ให้อายุของวุฒิสภาและสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาพรับเลือกตั้ง เริ่มนับตั้งแต่วันที่สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาพรับตามวาระสามสิบสุดลง

(๒) ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาล้วนสุดลงตามมาตรา ๓๒๓ ให้ดำเนินการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา แต่ถ้ายังไม่มีกฎหมายดังกล่าว ให้นำกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ มาใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาพรับ โดยให้ใช้คำว่า “สมาชิกวุฒิสภา” แทนคำว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” ทุกแห่ง และให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งที่ตั้งขึ้นตามมาตรา ๓๑๕ เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายดังกล่าว และในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขัดหรือแย้งหรือไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดระเบียบที่จำเป็นขึ้นใช้แทนบทบัญญัตินั้นได้เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ระเบียบดังกล่าวและความเห็นที่ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวนั้นขัดหรือแย้งหรือไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญนี้ ให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญก่อนประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา

การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาพรับตาม (๒) ให้กระทำการในเก้าสิบวันนับแต่วันครบสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และมิให้ดำเนินการเลือกตั้งในวันเดียวกันกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๓๒๔”

ในประเด็นของกรณีนี้ว่าสมาชิกสภาพรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาพรับราษฎรแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครับเลือกตั้ง จึงจะมีสิทธิสมัครับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาพรับไม่พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาพรับราษฎรแล้วเกินกว่าหนึ่งปี หรือไม่

ประธานรัฐสภาแจ้งว่ามีความเห็นแยกเป็น ๒ ฝ่าย

ความเห็นฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเป็นความเห็นของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เห็นว่า สมาชิกสภาพรับเลือกตั้งปัจจุบันไม่มีสิทธิสมัครับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาพรับไม่พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาพรับราษฎรแล้วเกินกว่าหนึ่งปี

ความเห็นฝ่ายที่สอง ได้แก่ ฝ่ายสมาชิกสภาพรับราษฎรที่เข้าชื่อกันชุดแรก ๕๙ คน และชุดหลังอีก ๑๐๓ คน เห็นว่าสมาชิกสภาพรับเลือกตั้งปัจจุบันมีสิทธิสมัครับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกวุฒิสภาพรับได้ แม้ยังไม่พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาพรับราษฎรมาแล้วไม่เกินหนึ่งปีก็ตาม

สำหรับความเห็นของฝ่ายที่เห็นว่า สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ (๒) คือ สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาพในการเลือกตั้งครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรเกินหนึ่งปีนับถ้วนสมัครรับเลือกตั้งมีเหตุผลสนับสนุน ดังนี้

๑. บทเฉพาะกาล ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ดูแลในด้านการเชื่อมต่อระหว่างรัฐธรรมนูญฉบับเก่า พุทธศักราช ๒๕๓๔ ที่ยกเลิกไปกับรัฐธรรมนูญที่ประกาศใช้ใหม่คือฉบับปี พุทธศักราช ๒๕๔๐ อันเป็นฉบับปัจจุบัน ในช่วงผลัดเปลี่ยนมีข้อบัญญัติติกเว้นในประเด็นต่าง ๆ ที่มีบทบัญญัติความแตกต่างกัน เกี่ยวกับองค์กรและบุคคลขององค์กรต่าง ๆ ให้เป็นการรับรองสถานภาพเพื่อให้คงทำหน้าที่สืบต่อไปในช่วง หัวเลี้ยวหัวต่อได้ รวมทั้งในเรื่องสิทธิหน้าที่เมื่อใช้บังคับรัฐธรรมนูญใหม่ด้วยในส่วนนี้ความเห็นฝ่ายนี้เห็นว่า มาตรา ๓๑๕ ได้กำหนดเพื่อให้สภาพผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพรวมทั้งสมาชิกของสภาพห้องส่องยังคงเป็น องค์กรและสมาชิกยังคงเป็นสมาชิกและทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดภาระตามรัฐธรรมนูญเดิม

ฝ่ายนี้เห็นว่า มาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ บัญญัติติกเว้นคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามต่าง ๆ รวมทั้งการยกเว้น มาตรา ๑๒๖ (๒) และ (๓) ก็เพื่อเชื่อมต่อระหว่างผู้ทำหน้าที่จากรัฐธรรมนูญเก่า เข้าสู่องค์กรตามรัฐธรรมนูญใหม่ ทำนองเดียวกันกับที่ยกเว้นในข้ออื่น ๆ เช่น ข้อห้ามสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรเป็นนายกรัฐมนตรี และข้อยกเว้นในเรื่องอายุและวุฒิการศึกษา เป็นต้น

ตัวอย่างข้อยกเว้นที่ชัดแจ้งในเรื่องนี้ยังมีอีกหลายกรณีทั้งเป็นการยกเว้นในเรื่ององค์กรและบุคคล ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กร เช่น มาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ ยกเว้นมาตรา ๑๒๑ เรื่อง จำนวนสมาชิกวุฒิสภาพ จำนวน ๒๐๐ คน และมาตรา ๑๓๐ ยกเว้นอายุของวุฒิสภาพ ๖ ปี รวมทั้งมาตรา ๑๙๘ (๓) ยกเว้น การขาดสมาชิกสภาพสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรเมื่อได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี เป็นต้น เป็นการยกเว้น เพื่อไม่ให้กระทบต่อสถานะและสิทธิหน้าที่ของบุคคลดังกล่าว และเมื่อสุดสิ้นภาระขององค์กรนั้น ๆ แล้ว ก็ต้องเข้าสู่บทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญใหม่ทุกประการ ในกรณีนี้ก็หมายความว่า สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร ชุดปัจจุบันเมื่อหมดภาระแล้ว จะใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาพได้ก็ต่อเมื่อพ้นจากการเป็น สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรเกินหนึ่งปีนับถ้วนสมัครรับเลือกตั้ง

เหตุผลสนับสนุนแนวความเห็นฝ่ายนี้อีกประการหนึ่งก็คือวุฒิสภาพตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มีอำนาจมากขึ้นกว่าเดิมมาก นอกจากจะมีอำนาจกลั่นกรองการตราชูญหมายแล้วยังมีอำนาจตรวจสอบ การทำงานของรัฐและองค์กรสำคัญต่าง ๆ รวมทั้งอำนาจถอดถอนเจ้าหน้าที่ตำแหน่งสำคัญ ๆ ด้วย จึงต้อง เป็นบุคคลที่มีคุณวุฒิสูงและมีความเป็นกลางทางการเมือง ไม่ฝักใฝ่ ผูกพันพรรคการเมือง ซึ่งตามรัฐธรรมนูญ กำหนดให้สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรต้องสังกัดพรรคการเมือง จึงต้องกำหนดการพ้นจากสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรเกินหนึ่งปีเป็นเกณฑ์เพื่อความมุ่งหมายนี้

นอกจากนั้นยังอาจจะอ้างผลการมีในการปฏิรูปทางการเมือง ที่ลักษณะการเข้าสู่การเป็นสมาชิก วุฒิสภาที่แตกต่างกัน โดยห้ามการหาเสียงในส่วนที่เกี่ยวกับวุฒิสภา แต่ไม่ห้ามสำหรับสมาชิกสภาผู้แทน รายภูร การให้สิทธิสมาชิกสภาผู้แทนรายภูรชุดปัจจุบันสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาได้ก็จะได้เปรียบ ผู้สมัครที่ไม่มีฐานเสียงทางด้านพรรคการเมืองสนับสนุนอยู่

อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าผู้วินิจฉัยพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า บทบัญญัติตามมาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ กำหนดไว้ชัดแจ้งให้ยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๑๒๖ (๒) ที่บัญญัติว่าในเรื่องบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่ว่า “มาตรา ๑๒๖ ... (๒) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนรายภูร หรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนรายภูรและพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนรายภูรมาแล้วยังไม่เกินหนึ่งปี นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง ...” มาใช้บังคับ ดังนั้น สมาชิกสภาผู้แทนรายภูรชุดปัจจุบันจึงไม่อยู่ใต้บังคับ มาตรา ๑๒๖ (๒) ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

๑. มาตรา ๓๑๕ มีบทบัญญัติกำหนดทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับองค์กร คือ สภาผู้แทนรายภูรและ วุฒิสภา และกำหนดเกี่ยวกับบุคคลขององค์กรทั้งสอง คือ สมาชิกสภาผู้แทนรายภูรและสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญเก่าที่ยกเลิกไปแล้วว่ายังให้คงทำหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันต่อไป ดังที่ความเห็น ฝ่ายแรกก็ได้กล่าวอ้างถูกต้องแล้ว การรับรองสถานะเช่นนี้ถือว่าเป็นการรับรองสถานะของสมาชิกสภา ผู้แทนรายภูรและสมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันครบถ้วนแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนรายภูรชุดปัจจุบันก็ยังคงเป็น สมาชิกสภาผู้แทนรายภูรต่อไปจนครบอายุของสภาผู้แทนรายภูร (ตามมาตรา ๓๑๕ วรรคสอง) หรือ สิ้นสุดภาระด้วยเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งใน ๓ ประการ คือ ๑. ครบอายุสมาชิกสภาผู้แทนรายภูร ๒. เมื่อมีการ ยุบสภา ๓. เมื่อสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๒๓ ทั้งนี้ การคงเป็นสมาชิกสภาผู้แทนรายภูร ของผู้หนึ่งผู้ใดจะอยู่ต่อไปได้ ต้องไม่มีเหตุที่จะทำให้สมาชิกสภาผู้แทนรายภูรผู้นั้นสิ้นสุดสมาชิกภาพ เป็นการเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญด้วย สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาที่จะมีขึ้นตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบันหากไม่มีบทบัญญัติยกเว้นไว้แต่อย่างใด มาตรา ๑๒๖ ก็บังคับใช้เดิมที่

อย่างไรก็ตาม มาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ บัญญัติมิให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๑๒๖ (๒) มาใช้บังคับแก่ สมาชิกสภาผู้แทนรายภูรชุดปัจจุบัน จึงหมายความอย่างชัดแจ้งว่าเป็นการยกเว้นไว้ไม่ให้นำมาตรา ๑๒๖ (๒) มาใช้บังคับแก่สมาชิกสภาผู้แทนรายภูรชุดปัจจุบันในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาครั้งแรกที่ จะมีขึ้นตามรัฐธรรมนูญนี้

๒. เหตุผลประการที่สอง คือ บทบัญญัติตามมาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ ที่กล่าวถึงมาตรา ๑๒๖ (๒) จะเป็นการย้อนไปหมายถึงลักษณะต้องห้ามสำหรับการเข้ามาเป็นสมาชิกวุฒิสภาของสมาชิกสภาผู้แทน รายภูรชุดปัจจุบันนี้ไม่ได้เลย เพราะการเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญฉบับเก่าที่ยกเลิกไปไม่ได้มาจาก

การเลือกตั้งแต่มาจากการแต่งตั้ง ทั้งนี้ เมื่อเป็นการเข้ามาเป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยการแต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญเดิมที่ยกเลิกไป ฝ่ายที่ให้เหตุผลว่าเป็นการยกเว้น มาตรา ๑๒๖ (๒) เป็นเพียงเพื่อรับรองสถานะของผู้ที่เข้ามาเป็นสมาชิกวุฒิสภาพีที่เคยเป็นสมาชิกสภาพัฒนารายภูมิและพัฒนาเป็นสมาชิกสภาพัฒนารายภูมนามาไม่เกินหนึ่งปีเท่านั้น มิได้เป็นข้อยกเว้นสำหรับการเลือกตั้งวุฒิสภาพีที่จะมีขึ้นตามรัฐธรรมนูญจึงฟังไม่เข้า หากถือว่าใช้กับการเข้ามาเป็นสมาชิกวุฒิสภาพตามรัฐธรรมนูญเก่าไม่ได้และไม่ใช้กับการเลือกตั้งครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันแล้ว การยกเว้นมาตรา ๑๒๖ (๒) และ (๓) ก็ไม่มีที่ใช้สำหรับกรณีอื่นได้อีก จึงเป็นการขัดหลักการบัญญัติและตีความกฎหมายที่กฎหมายต้องให้มีผลบังคับใช้ได้

๓. การที่จะตรากฎหมายจำกัดสิทธิของสมาชิกสภาพัฒนารายภูมิชุดปัจจุบันให้ต้องมีเงื่อนไขต้องพันจากการเป็นสมาชิกสภาพัฒนารายภูมิเกินหนึ่งปีจึงจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาพได้ ย่อมเป็นการลิดرونสิทธิของสมาชิกสภาพัฒนารายภูมิชุดปัจจุบันที่ไม่อาจจะทราบล่วงหน้าได้ แต่เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแล้วเป็นผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาพัฒนารายภูมอยู่จึงเข้าลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒๖ (๒) ดังกล่าว ไม่อาจใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาพได้ เช่นนี้ จึงไม่ชอบด้วยหลักกฎหมายด้านความชอบธรรมและแม้ในกรณีที่สมาชิกสภาพัฒนารายภูมชุดปัจจุบันผู้ใดได้ทราบถึงข้อจำกัดข้อนี้ และประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาพจึงลาออกจาก การเป็นสมาชิกสภาพัฒนารายภูมทันทีหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ เพื่อให้เกินหนึ่งปีเพื่อจะได้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาพได้ ก็เป็นไปได้ว่าอาจจะไม่ทันกาล เพราะรัฐธรรมนูญห้ามการยุบสภาพในระหว่างที่รัฐสภาพำเนินการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญรวม ๓ ฉบับ ไว้ภายในสองวันถัดจากวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญเท่านั้น (มาตรา ๓๒๓) จึงนับว่าเป็นการลิดرونสิทธิโดยตรง

๔. หากนำมาตรา ๑๒๖ (๒) มาบังคับใช้กับสมาชิกสภาพัฒนารายภูมิชุดปัจจุบัน แล้วประเด็นนี้ ต้องมีการอภิปรายกันเป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่ง เพราะกระบวนการสิทธิของสมาชิกสภาพัฒนารายภูมชุดปัจจุบันจำนวนไม่น้อย การอภิปรายน่าจะมีขึ้นอย่างจริงจังทั้งในขั้นตอนการร่างรัฐธรรมนูญของสภาร่างรัฐธรรมนูญและการพิจารณาให้ความเห็นชอบของรัฐสภาพ แต่ปรากฏในรายงานการประชุมพิจารณาของสภาร่างรัฐธรรมนูญในกรณีมาตรา ๑๒๖ (๒) แต่เพียงว่าได้มีการซื้อขายปรับปรุงด้อยคำจนเป็นบทบัญญัติที่ปรากฏอยู่นี้เท่านั้น

ดังนั้น จึงสรุปความหมายและเจตนาของมาตรา ๑๑๕ วรรคสี่ ได้ว่ามีความหมายชัดแจ้งมิให้นำมาตรา ๑๒๖ (๒) มาใช้บังคับกับสมาชิกสภาพัฒนารายภูมิชุดปัจจุบันในการใช้สิทธิสมัครรับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาพครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญปัจจุบัน

จึงวินิจฉัยว่า มติของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่กำหนดว่า “สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันสามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ แต่จะต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรมาแล้ว ไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง” โดยไม่มีข้อยกเว้นให้ สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบัน จึงไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ ใช้บังคับในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาพารังสรรค์ตาม รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันไม่ได้

นายเชาวน์ สายเชื้อ^๔
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ